Region Stockholm

18

Yttrande över motion 2021:23 av Gabriel Kroon (SD) om minskade tolkkostnader med flerspråkiga vårdcentraler

HSN 2021-0944

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Allmänmedicin
Christoffer Bernsköld

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-08-03

HSN 2021-0944

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över motion 2021:23 av Gabriel Kroon (SD) om minskade tolkkostnader med flerspråkiga vårdcentraler

Ärendebeskrivning
Regionstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion om minskade tolkkostnader med flerspråkiga vårdcentraler. I motionen föreslår Gabriel Kroon (SD) att region ska utreda lämplig avtalsform för vårdcentraler med flerspråkig vårdpersonal.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2021:23 av Gabriel Kroon (SD)

Ärendets beredning
Ärendet har beretts i seniorvårdsberedningen.

Förslag till beslut
Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Tjänsteutlåtande över motion 2021:23 överlämnas till regionstyrelsen som nämndens yttrande.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Motionen föreslår att regionen ska utreda en lämplig avtalsform för vårdcentraler med flerspråkig personal samt olika incitament för patienter att söka sig till dessa vårdenheter. Motionären föreslår att regionen ska utreda hur information kan ges om dessa vårdenheter för att patienter ska söka sig dit. Motionärens syfte är att minska regionens tolkkostnader.

Överväganden
Enligt 3§ 7 kap. i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) ska regionen inom primärvården utforma ett vårdvalssystem enligt lagen om valfrihetssystem (2008:962).

Det innebär att alla vårdgivare som uppfyller de krav som regionen ställer har rätt att etablera sig samt att regionen inte får begränsa den enskilda individens möjlighet att välja en vårdgivare. Lagen reglerar även att vårdvalssystemet ska vara utformat på ett sådant sätt att alla utförare behandlas lika om inte synnerliga skäl finns att från gå den principen.

Sedan lång tid har Region Stockholm avtal med upphandlade tolkförmedlingar avseende tolktjänster i talade språk. Dessa tjänster omfattar både tolkning på plats och tolkning på distans, företrädesvis telefontolkning. Traditionellt har tolkning på plats varit dominerande och distanstolkning har setts som ett komplement. Detta förändrades i och med covid-19-pandemin då regionens särskilda sjukvårdsledning beslutade att tolkning skulle ske på distans och endast i undantagsfall på plats. Distanstolkning är ett sätt att åstadkomma bättre hushållning med såväl tolkresurser som ekonomiska resurser. Distanstolkningens andel förväntas fortsätta vara hög även efter den akuta pandemifasen. Tolkkostnaderna har de senaste åren utvecklats enligt följande 2019: 156 miljoner kronor och 2020: 142 miljoner kronor.

Patienten har rätt enligt patentlag (2014:821) att få information som är anpassad efter hens förutsättningar, där språklig bakgrund är en förutsättning. Det innebär att alla vårdgivare har en skyldighet att kunna möta varje enskild individ utifrån individens egna förutsättningar.

Förvaltningen ser stora svårigheter att formulera och följa upp den typen av krav som bör ställas på vårdgivaren utifrån motionärens syfte. De kraven skulle då skilja sig från övriga vårdgivare samt att alla vårdgivare som är verksamma inom vårdval Husläkarverksamhet har möjlighet att anställa flerspråkig personal och själva informera om vilken verksamhet de kan erbjuda. Det kan då vara en fördel att ha personal med flerspråkig kompetens.

Förvaltningen ser även risker med att differentiera verksamheten på det sätt som motionären förslår då det risker att leda till att det minskar viljan hos samtliga vårdgivare att erbjuda en god verksamhet till individer där det kan förekomma språkliga hinder.

Det är viktigt att den enskilda individen har möjlighet att välja den vård hen önskar och att det inte ska finnas hinder för det. Det är centralt att regionen säkerställer att alla patienter kan få tillgång till en god och patientsäkervård och att det i de fall som krävs finns tillgång till tolkar.

Förvaltningen har utrett en förenkling av regelverk för patientavgifter (HSN 2021-0280) Förvaltningen bedömer att det inte ligger i linje med den inriktningen avseende patientavgifter att differentiera den med det uttalade syfte som motionären föreslår.

Förvaltningen sammantagna bedömning är att, utifrån tidigare beslut i regionen samt den nuvarande lagstiftningen, motionen ska avslås.

Ekonomiska konsekvenser
Förslaget till beslut har inga ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för patientsäkerhet
Förslaget till beslut har inga konsekvenser avseende patientsäkerhet

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Förslaget till beslut har ingen påverkan på jämlik eller jämställd vård

Miljökonsekvenser
Förslaget till beslut har inga miljömässiga konsekvenser

Administrativa konsekvenser
Förslaget till beslut har inga administrativa konsekvenser

Johan Bratt
Tf. hälso- och sjukvårdsdirektör

Anna Ingmanson
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regionstyrelsen

Godkänd av Johan Bratt, 2021-08-03

Region Stockholm

MOTION
2021-03-23

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

Motion av Gabriel Kroon (SD) om minskade tolkkostnader med flerspråkiga vårdcentraler

Under de senaste mandatperioderna har kostnaderna för språktolk ökat kraftigt, mellan 2014 och 2018 ökade kostnaderna med över 20 procent. För innevarande mandatperiod uppskattas Region Stockholm kostnader till närmare 500 miljoner kronor över en mandatperiod.

Språk som arabiska, tigri med flera har utgjort den stora kostnadsökningen medan tolkning för funktionsnedsatta och minoritetsspråken kan antas vara oförändrad. Region Stockholm husläkarmottagningar har en uppsjö av flerspråkiga läkare och annan vårdpersonal som kan vara särskilt behjälplig inom vissa språk. Vi vill därför utreda en lämplig avtalsform för vårdcentraler som ackrediteras med kompetens inom utländska språk. I kombination den språkliga ackrediteringen vill vi vidare utreda hur individer i behov av språktolk särskilt kan styras mot vårdenheter som besitter språklig kunskap. Slutligen vill vi utreda möjligheten till en kartläggning av flerspråkiga vårdenheter, dit patienter med tolkbehov kan styras. Genom att koppla vårdpersonal med språkkompetens till patient i behov av språktolk så kommer språktolken att göras överflödig, vilket på sikt minskar tolkkostnaderna.

Sverigedemokraterna föreslår Regionfullmäktige besluta:

1. Hälso-och sjukvårdsnämnden ges i uppdrag att utreda en lämplig avtalsform för husläkarmottagningar med flerspråkig vårdpersonal.

2. Hälso-och sjukvårdsnämnden ges i uppdrag att utreda en lämplighet av att kartlägga och förmedla information av vårdenheter som har flerspråkig vårdpersonal.

3. Hälso-och sjukvårdsnämnden ges i uppdrag att överväga en patientavgiftsdifferentiering för att styra individer med tolkbehov till flerspråkiga vårdaktörer.

Gabriel Kroon (SD)